

Інформаційна лінійка

*Тема. **УКРАЇНА І КОСМОНАВТИКА.***

Мета:

- познайомити з історією святкування Всесвітнього дня авіації і космонавтики, ознайомити з українськими льотчиками-космонавтами;
- розвивати творчі здібності, інтерес до технічної творчості, мислення, знання про космос, фізичні основи польоту, прививати цікавість до пізнання космічних просторів.

*(Слайд 2) « Героям космічної ери,
Вершителям слави, чудес.
У Всесвіт розчинено двері,
Розірвано пільму небес».*

У виконанні групи «Земляни » звучить запис пісні «Трава у дома».

*(Слайд 3) **Вчитель.*** Шановні запрошені на нашу зустріч присвячену «Дню космонавтики». Весна нас приваблює не тільки своєю красою, але й тим, що 12 квітня 1961 року, перемігши земне тяжіння стартував перший у світі космічний корабель «Восток» пілотований Ю. О. Гагаріним. Генеральним конструктором корабля був Сергій Павлович Корольов.

Ця подія схвилювала весь світ. Усі з нетерпінням чекали на повернення Юрія Гагаріна з космосу. І лише після завершення 108-хвилинного тріумфального польоту та успішного приземлення люди всієї планети урочисто аплодували першому польоту в космос. Цій події й присвячується наша інформаційна лінійка.

(Слайд 4) Для часу, в якому ми живемо, звичними стали польоти космічних кораблів, до багатьох планет Сонячної системи, люди побували на Місяці, зробили грандіозні відкриття. А як людство дійшло до цього? Який внесок українських учених у розвиток космонавтики? Про це ми сьогодні і дізнаємося.

*(Слайд 5) **Шанаєв М.*** Дорога в космос!

О жага століть;

Ще з того дня,

Як напівдикий прашур

У небо кинув каменем із пращі,

Вона живе, і манить, і болить.
Дістати неба! О крамольна мисль,
Ти жевріла, хоч як Господь не стежив!
Тебе несли стріла і пружний спис,
І жирна скирта, й вавилонська вежа.
І – сталося!

(Слайд 6) **Сушко О.** Погляньте на зоряне небо. Примарна мерехтливість далеких світів вабить до себе й водночас лякає, приворожує гірляндами сузір'їв і застерігає про небезпеки на незвіданих стежках пізнання. Людина завжди хотіла літати в небі, як птах, а вдивляючись у темні глибини космосу, де таємничо мерехтять зорі, їй не давали спокою питання: «Чи самотні ми у Всесвіті? Чи є брати за розумом і які вони?»

(Слайд 7) **Кіосов С.** Вабливе безмежжя космосу, далеке Сонце, близький Місяць, міріади зірок, невичерпна глибина Всесвіту з давніх-давен були об'єктом людського пізнання, людської фантазії. Полинати в блакить земної атмосфери і ще далі, в космос, пізнати, що там відбувається – ось до чого тисячоліттями прагнула людина.

(Слайд 8) **Вєєро Д.** Небо усыпано звездами,
Россыпью синего жара,
Небо для крыльев создано,
Для вечной тоски Икара.
Серебряной плазмы свечение,
Магнитных бурь круговерть...
В радостном, дерзком влечении
Мне бы туда улететь!
Тайны великой коснуться,
Дрожь ощутив в крыле.
Вечность постичь – и вернуться,
Чтоб умереть на Земле.

(Слайд 9) **Учитель.** Свій внесок у розвиток космічних досліджень зробили вчені різних країн і народів. Мабуть, оте нестримне бажання подолати земне тяжіння, бодай зазирнути за мажі прекрасної планети підштовхнуло і наших земляків до геніальних відкриттів.

(Слайд 10) **Аверкієва А.** Облетіла світ новина:

Є держава Україна
І держава ця фактично
З дня народження – космічна.
Бо давно вже стало звичним:
Серію ракет космічних
Виробляють в Україні
Донедавна і понині.
А начиння електронне
Для космічних кораблів,
Для ракет багатотонних –
Це від харківських майстрів.
І в Одесі не рачкують,
Тож для космосу працюють,
Фали йдуть зі «Сталь канату»,
А їжі концентрати.
Головним же вкладом буде,
Є та й буде – це вже люди.
Кондратюк наш знаменитий,
В космос він проклав орбіти.

(Слайд 11) **Козаренко Д.** В Україні народився

Сам конструктор кораблів,
Тут літати він навчився,
В космос думкою літів.
Є програма – «Старт космічний»,
Зовсім скоро стане звичним,
Запускати буде в нормі
Всі ракети із платформи.
Вже літають день і ніч
Супутники на ймення «Січ».
Є супутники погоди
І розвідники природи.
Міжпланетні будуть старти,
Це вже дійсність, а не жарти.
Хай космічні старти будуть
Лише всі на користь людям!

(Слайд 12) **Косма В.** Серед першопрохідців космосу гідне місце посідає наш українець Юрій Кондратюк. Кількість і вагомість його наукових ідей не менша, ніж у ушлявлених зарубіжних учених. Досить сказати, що вже в 19 років Кондратюк розробив проект освоєння Сонячної системи. То була не наївна юнацька фантазія, а ґрунтовна наукова праця, основні положення якої витримали випробування часом.

(Слайд 13) **Вєєро Д.** Генеральний конструктор, ініціатор і творець перших у світі космічних ракет і кораблів **Сергій Корольов** народився в Житомирі. Його мати Марія Москаленко походить із давнього роду ніжинських козаків. Безумовно, що родовід, дитинство і юність не могли не вплинути на формування майбутнього головного конструктора.

(Слайд 14) **Богашов Д. Валентин Глушко** – друга після Корольова постать у космонавтиці – народився в Одесі. Він почав цікавитися космонавтикою зі шкільних років і присвятив їй усе життя. Конструктор першого у світі електротермічного двигуна. Під його керівництвом було створено реактивні двигуни, які працюють на різних ракетах-носіях – від першого супутника Землі до сучасних потужних ракет

(Слайд 15) **Тільки А. Павло Попович** – перший український космонавт – двічі побував у космосі і входить до перших десяти космонавтів (космонавт № 4 в Радянському Союзі і № 8 у світі). Народився у 1930 році у місті Узині поблизу Білої Церкви. Нині живе в Москві.

(Слайд 16) **Шанаєв М.** Попович, як і більшість українців, закоханий у пісню. Він гарно співав, а ще писав вірші. Ось його рядки:

Чув не раз я про любов до моря
І до неба в серці ніс любов.
Під високим голубим простором
Безліч кілометрів сам пройшов
Я іду, Галактико! Завія
На шляху не спинить мій приліт.
Зрозумійте, зорі, син Землі я,
Це від неї вам несу привіт!

А якщо ж десь в зоряному небі
Під сліпим дощем я упаду, -
Земле, буду линути до тебе –
І в тобі продовження знайду.
Чи золою в степ, металом в гори.
Чи дощем над дорогим Дніпром, -
Поверни життя мені в просторах,
Щоб зійшов я золотим зерном.

Вчитель. Слідом за Поповичем комічні вершини підкорили ...

(Слайд 17) **Козюра Олексій.** Георгій Береговий. Народився 15 квітня 1915 року у с. Федорівка Карлівського району Полтавської області. 26-30 жовтня 1968 року здійснив політ на космічному кораблі «Союз-3».

(Слайд 18) **Кобринський О. Олександр Волков.** Народився 27 квітня 1948 року в місті Горлівка Донецької області. Три польоти, провів на орбіті 391 день 9 годин 51 хвилину.

(Слайд 19) **Трачук А. Леонід Кизим.** Народився 5 серпня 1941 року в місті Червоний Лиман Донецької області. Три польоти в космос тривалістю 374 дні 17 годин 57 хвилин 38 секунд.

(Слайд 20) **Тельки А. Володимир Ляхов.** Народився 20 липня 1941 року у місті Антрацит Луганської області. За три рейси в космосі налітав 333 дні 7 годин 17 хвилин 37 секунд.

(Слайд 21) **Козюра Олена.** Георгій Гречко. Народився 25 травня 1931 року у Ленінграді, батьки – вихідці з України. Здійснив три польоти в космос у період з 1975 до 1985 років.

(Слайд 22) **Матвійко І. Леонід Попов.** Народився 31 серпня у м. Олександрія Кіровоградської області. За три рейси в космос налітав 200 днів 14 годин 45 хвилин 51 секунду.

(Слайд 23) **Тільки А. Георгій Шонін.** Народився 3 серпня 1935 року у місті Ровеньки Луганської області. Його політ у космос тривав з 11 до 16 жовтня 1969 року. Був командиром космічного корабля «Союз-6».

(Слайд 24) **Котеленець Б. Георгій Добровольський.** Народився 1 червня 1928 року в Одесі. 6-9 червня 1971 року здійснив політ як командир космічного корабля «Союз-1». Під час повернення на Землю через порушення герметичності літального апарата екіпаж космічного корабля «Союз-11» загинув.

(Слайд 25) **Сушко О. Віталій Жолобов.** Народився 18 червня 1937 року в селі Збур'ївка Голопристанського району Херсонської області. 6 липня – 24 серпня 1976 року здійснив політ як бортінженер космічного корабля «Союз-21».

(Слайд 26) **Косма В. Володимир Васютін.** Народився 8 березня 1952 року у Харкові. Свій політ у космос почав 17 вересня 1985 року. Під час польоту захворів, тож політ було достроково припинено. Повернувся на Землю 12 листопада 1985 року.

(Слайд 27) **Богашов Д. Анатолій Левченко.** Народився 21 травня 1941 року у місті Краснокутськ Харківської області. 21 грудня 1987 року здійснив політ як космонавт-дослідник корабля «Союз ТМ - 4». Тривалість його польоту становила 7 діб 21 годину 58 хвилин.

(Слайд 28) **Козюра Олексій. Анатолій Арцебальський.** Народився 9 вересня 1956 року в селі Просяна Покровського району Дніпропетровської області. 18 травня 1991 року стартував у космос як командир космічного корабля «Союз ТМ - 12».

(Слайд 29) **Матвійко І. Василь Циблієв.** Народився 29 лютого 1954 року в селі Орехівка Кіровського району Кримської області. Протягом 1993 – 1996 років здійснив два польоти в космос.

(Слайд 30) **Козаренко Д. Юрій Гідзенко.** Народився 26 березня 1962 року в селі Єланець Єланецького району Миколаївської області. Космічний політ

здійснив протягом 3 вересня 1995 року 29 лютого 1996 року у складі двадцятої основної експедиції на орбітальному комплексі «МИР».

(Слайд 31) **Козюра Олена. Юрій Онуфрієнко.** Народився 6 лютого 1961 року в селі Рясне Золочевського району Харківської області. 2002 року провів 196 днів у космосі як командир Міжнародної космічної станції.

(Слайд 32) **Трачук А. Юрій Маленченко.** Народився 22 грудня 1961 року у місті Світлогорськ Кіровоградської області. Свій перший політ здійснив у 2003 році як командир Міжнародної космічної станції.

(Слайд 33) **Котеленець Б.** Перший космонавт незалежної України Леонід Каденюк народився 28 січня 1951 року у Чернігівській області. Чернігівське училище льотчиків, аеродроми Чернігова і Сум – ось початок його шляху як пілота. А в 1971 році після складного конкурсного відбору він потрапив до загону радянських космонавтів. У червні 1995 року узяв участь у конкурсі-відборі на спільний українсько-американський політ і, як бачимо, переміг, подолавши всі труднощі підготовки космонавтів у Х'юстонському центрі.

(Слайд 34) Факт участі українського космонавта в польоті на кораблі «Колумбія» свідчить про те, що Україна є космічною державою.

(Слайд 35) **Аверкієва А.** Здавна космос вабив до себе людину, яка намагалася розгадати його таємниці. Багатьма таємницями космос поступився перед людством. За безліччю складних явищ, які відбуваються у космосі, спостерігають тисячі науковців. Телерепортажі з Місяця ведуть автоматичні станції, зелений вимпел доставлено на планету загадок – Венеру, радіохвилі зондують далекий Юпітер, автоматичні міжпланетні станції досліджують комету Галлея.

(Слайд 36) **Шанаєв М.** Проте космос ще приховує від нас безліч невідомого. Та немає такої таємниці, яку б не подолали людський розум і людська праця. Настане час – і земляни освоюватимуть інші планети.

(Слайд 37) **Кіосов С.** І Україна відіграє в цьому вагому роль, оскільки дослідження в галузі космонавтики на наших підприємствах тривають.

Вчитель. Помчать нас ракети в космічні світи.

До подвигів серце лиш прагне.

Хто хоче крилатую мрію знайти,

Той цілі своєї досягне.

Прокладемо шлях до космічних висот.

Щоб з Марсу ракети злітали.

Можливо, і там проживає народ,

Якого ми досі не знали.

На завершення я хочу всім подякувати за увагу, а також висловити подяку учням, які брали участь у підготовці цієї лінійки.